

Apărarea Națională

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CRESTINE

Director:
Dr. DIONISIU BENEĂ
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Arad, strada Vicențiu Babeș No. 6.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea”.
„Vom lavi de-opotrivă în Jidanul parazitar și în Românul necinstii
și înstrăinat.”

Împare sub conducerea unui Comitat.
ABONAMENTUL PE UN AN:
Pentru plugari și muncitori — Lei 160
Pentru intelectuali — — Lei 200
Pentru Institut și fabrici — — Lei 500

Unde sunt păstorii?

Precum se vede, poporul român numai bine nu-i merge, mai ales de la războiu încoace. Cu toată întregirea națională și mărirea teritoriului, cu toată împroprietărirea și votul universal, unde te întorci nu vezi de cât boală, sârdcie și datorii. Mai dă D-zeu câte un an s-cetos, sau cu grindină, și foamea e gata.

Și cu toate acestea țara ne este bogată în tot felul de avuții naturale și pământul este gras; orașele mișună de milionari și de automobile, și toți veneticii din lume, care cum vin pe plajurile noastre, se fac de îndată bogați.

Deoparte: belșugul, risipa și desfrâul; și de alta: mizeria neagră.

Cum se explică aceasta?

Două sunt pricinile.

Exploatarea partidelor politice și năvala jidanilor.

Partidele politice, prin cele câteva duzini de conducători, nu cârmuesc țara, ci o exploatează ca pe o moșie a lor, punându-i la mezat toate bogățiile asupra cărora se reped traficanții și samsarii jidani și jidoviți. Petrolul, sarea, pădurile domeniile, apele cu pești și celelalte, sunt toate în mâinile acestor exploatare, cari le storc ca pe niște lămâi. Vin apoi fondurile secrete de miliarde, misiunile furniturilor statului, mistiile și șperțurile împrumuturilor și tuturor întreprinderilor, cari fac să curgă râuri de aur în buzunarele politicienilor și samsarilor lor, jidanii, toate de pe spinarea contribuabilului sărac.

Peste toate acestea vine cotropirea orașelor de către jidani și acapararea întreg comerțului, prin care ei speculează munca națională, de nu mai rămâne românului de cât cenușa din vatră. Nu mai vorbesc de cotropirea școlilor și amenințarea culturii românești și a conducerii statului în viitor.

Se pune însă întrebarea firească: Bine, dar poporul român muncitor, acela care ține în spate șandramaua pe care dănuiesc și huzuresc exploatarele, cum se lasă astfel jefuit și stors până la sânge?

Se lasă, pentru că este inconștient. Mulțimea cea mare, sătenii, cari prin număr au la toate alegerile soarta guvernelor în mână, ei cari ar putea să arunce în pubere, și să-i facă să muște fărâna, pe toți asupritorii, nu-și dau seama de puterea lor. Se

lasă ușor amăgiți, sau înfricați, de către vânătorii și hoții de voturi, slugile partidelor. I-a înșelat un partid, apoi altul, și pe urmă altul, și ei se lasă mulși înainte: Să mai încercăm și cu altul. Sunt ca o turmă fără păstori.

Pentru că aceia cari ar trebui să-i lumineze și să-i ducă pe drumul cel mai scurt la mântuire, preoții, învățătorii și toți cărturarilor, — onoare excepțunilor — stau în jurul hărdăului exploatarelor. Să le pice și lor câte o fărâmitură. Chiar dacă nu le pică, și rămân păcăliți ca cei mai mulți, îi ține legați de hărdău nădejdea, îi orbește strălucirea aurului stăpânilor, și-i adoarmne mirosul duminicului, care li se poartă pe la nas.

Da, n'avem păstori! Păstori firești, preoții și învățătorii satelor, cei mai mulți lipsesc de la datorie. Și nu numai că lipsesc, dar trădează turma, o vânlă, o dau pe mâna mulgătorilor străini și lacomi, o lasă să meargă la peire.

O grea răspundere apasă în ceasul acesta asupra lor, și vor avea a se căi amar atunci când poporul trezit în sfârșit din „somnia cel de moarte”, le va cere socoteala.

Până atunci, noi ne închinăm ca la niște sfinți la acela dintre ei cari stau la postul de onoare cu cele mai grele jertfe, și căutăm să înlocuim pe dezertori, cum putem, cum ne luminează Dumnezeu, cu luptătorii modești, cari stau în slujba sfintei cauze a României.

Dr. H. Vasiliu.

Domnule Dipotat,

(Scrisoare deschisă).

Poate prin această epistolă, să-ți piară veselia și răsul vesnic de pe buze, poate să-ți piară somnul pe care-l faci să răsune în încălț; poate să-ți piară și gustul plăcintei ce aștepti să se coacă, și poate chiar, să mă injuri, căci a injura e doctrina tuturor politicienilor, iar parlamentul a doua școală pe care urmezi, te-a învățat cum ai putea în viață fiind, să ridici la ori ce ocazie, și'n ori ce răspântie, cruci, biserici și mănăstiri;... poate să mă înșel prea Cuviosule mucenic, dar mi-e tot una. Am învățat să-mi fac datoria, cum ai învățat tu, să închizi ochii, la ori ce coscăne, ăvzută, tolerată și patronată, de Domniea Tal Am învățat să am curajul celor scrise.

Căru noroc, sau cărei împrejurări, te găsești astăzi cocoțat atât de sus, nici eu, dar nici tu nu poți ști, și iar nu ști, cât va mai dăinui pleșca asta, care a făcut din mimicul de altă dată, marile de astăzi... Nu ști Domnule Dipotat, nici măcar pentru ce încasezi în fiecare lună, diurna cuvenită; nu ști de exemplu ce hotarele țării nu se sfârșesc în gura Oborului, nu ști că reforma învățământului dă posibilitate jidanilor de a urma cursuri superioare, iar filii noștri, de a rămâne la coarnele plugului; nu ști par exemplu, că 2 multiplicat cu 2 fac cifra rotundă de patru. Ceea ce îmi închipui că ai învățat în ăști ani de când tot colinzi și bătătoarești asfaltul capitalei, ar fi drumul cari duce la ciorba de burtă a lui Mitica Dona; la restaurantul de pe 11 lunie. La leul și cârnațul, la ghișeurile băncilor Cușer unde-ți depui economiile, sau poate, la clubul de pe calea Victoriei, unde joci stos, cu colegul Domniei Tale, și un alt reprezentant al nației flămânde.

Poate aducându-ți aminte de aceste mici mărunțșuri, vei gândi că așa e viața, să tot cocoleșcască acoliți și progeniturile țării, poate că ai fi vrut și tu măcar odată în Parlamentul României întregite, să deschizi gura dar atunci te-ai trezit căscând, și ai tăcut că ce puteai spune când nici odată nu te-ai gândit, de cât la hrana burții și umflarea buzunarului.

În tine văd toată putreziciunea partidului ce-l reprezintă. În tine văd trecutul celor zece ani de sbucium, sărăcie lucie, și nevoi, în tine Domnule Dipotat s'a culbărit necinstea, odată cu nerușinarea, înportată dela frații tovarășii de peste Nistru.

Din coliva națională, toate escrementele urnelor, se poate înfrupta, din nenorocirea poporului robit în țara lui toți nemernicii își pot face situații, deci mai dă o raită prin tezaurul ce l'ai confundat totdeauna cu averea-ți personală, și privind înspre șeful, care n'aude nu vede, umpleți mai lute buzunarele, până nu ții le umple jidanii spre a avea în tine, la nevoie, patronul altei coscării.

Așa e viața, Domnule Dipotat! Fie învărtindu-se în dreapta și stânga, strângând de unde n'a semănat, fie că ar căpăta un mandat de arestare, sau de parlamentar. O mică diferență. De nu crezi, întreabă pe colegii de la Văcărești prinși cu ocaua mică. Ei, sunt siguri, că ți-ar spune mai multe.

Ridicându-te așa de sus, nu te-ai gândit că poate curând te-o cuprinde amețeala; că poate curând, te vei rostogoli de unde ai plecat, din zloata vremurilor de ieri că vei cădea năprasnic, cu capu'n jos, și nu te vei scula nici odată. (Nu toate muștele fac miere, și nici toți din dealul Patriarhiei, sunt chemați să conducă blata noastră țară.) Nu te-ai gândit la cei rămași în urmă, la poporul otrăvit de jidanii culbăriți lasate; nu te-ai gândit să dai măcar un acatis, de sufletul morților ce-au contribuit la alegerea ta. Ai știut numai să scoți pe dinafară cămașa din pantaloni, să pari ce nu ești, dar când o veni odată vremea răfuellor, pe unde o vei mai scoate Domnul reprezentant, ai celei mai reprezentative necinste politice?... Mă întreb și nici singur eu, nu știu cum vei face.

Te-am cunoscut odată — e mult d'atunci, te-am cunoscut — nu te-ai mai cunoaște, și deși ierai mititel, ierai implicat într-o coscărie mare. Te-am cunoscut, că tot tu, ierai acel ce păzeai în timpul războiului sacii de pesmeți, ai părților sedentare; te-am văzut la braț cu toți jidanii, și apoi cum îți plăcea mirosul rublelor și a coroanelor; (bani nu miroase) te-am văzut strălucind de fericire, după ce scăpai cu moșia neapropiată.

Te-ai caltaboșit Dom'le Dipotat, tot îndopându-te din bunurile țării, te-ai îngroșat în pântec și ceafă tot sugând hrana celor obidiți, și ai îngroșat obrazul în atâtea afaceri, unde te-a preumbrat neputința.

Căți îți sunt prietenii, îi cunoști, și-i poți număra pe degete; căți te blestemă și te injură astăzi, nu le mai poți număra; dar tu domnule reprezentant al națiunii, ești destul de inteligent, că nu degeaba ai făcut în atâtea rânduri doi ani într-o clasă, și răzi când treci în automobil, și noroiul roatelor, stropesc fețele tuturor, acelor ce n'au putut în viață fiind, să procezeze necinstea mai abilită ca tine.

Tu... și nimeni altul, nu intruchi-pează mai desăvârșit pleava și mărăguna societății, tu ești mimicul de ieri titanul de azi, și viitorul Excelență de mâine, tu care d'abea știți să ții condeiul în mână... Mă închin ție puter-

CHEMARE.

I
Frați apostoli ai luminii, României întregite,
Dați uilărei pe o clipă, pământestile ispite!
Înălțați-vă cu duhul, sus în zările albastre
Și priviți cu duioșie chipul drag al țării noastre.

II
Dela Nistru către Tisa, din Holin și pân' la Mare,
Ne-au unit pe toți Români, Dumnezeul nostru mare,
Munții falnici plini de aur, șesurile roditoare,
Toate, toate ale noastre, strălucesc în dulce soare.

III
Și pe când ei ne brăzdează, sfânta glie cu sudoare,
Peste noi se nline-o rând, care sângere și doare:
Neunirea sufletească, înecată n'lacomie,
Mereu tulbură și calcă tot ce-i zicem: omenie.

IV
De'i lua zjar în mână te negrozești de-atâta sfadă,
Cătorul nu mai știe, ce să zică, cu-i să-i creadă,
Un-i aruncă peste alții, tot noroiul de cuvinte,
Dacă-ai crede tot ce scrie, nu mai este om de cinste.

V
Și'n această 'wălmășeală, sălăvată de păcate,
Mulți dușmani ne înconjoară și pândesc cu răutate,
(Doamne, Doamne! Nu ne duce România'n ispită!
Că destul ne-a fost trecutul, cu viața chinată!)

VI
Către voi iubii apostoli, dascăli preoți dela salt,
Mă ndreptez cu rugămintea gândurilor mai curate;

Înoiți-vă cu duhul și porniți apostolia
Nu lisați și'n sat să prinădă, neunirea, dușmănia.

VII
Dup' amiaz în sârbătoare, iarna și pe postul mare,
Adunați la școală satul, pentru buna îndrumare
Pregătiți-vă nainte și cu înțelepciune dreaptă
Spuneți toate, câte țara dela fii ei așteaptă.

VIII
Luminați-i să n'felcagă, idealul pentru care
S'a vărsat atâta sânge în războiul ăsta mare —
Să lucreze și să aștepte, cu încredere deplină
Mull dorita îndreptare care trebuie să vină!

IX
Tu preotul le vorbește, la biserică'n Duminică
Și în orice zi de praznic, când cunună sau când
Icumineci

X
Folosește 'ntotdeauna, când Tu ai ocazie
Ca să spui o vorbă bună, după sfânta rugăciune.

XI
Iar Tu dascăle sârman, chip al slujbelor umile,
Cu povara cea mai mare, încercat pe șase zile
La din brațul dulce-al mamei, cu iubire purșorul
Și-i urmează cu răbdare lui Hristos Inuățătorul.

XII
Misiunea Voastră-i sfântă... Și răsplata întârzie...
Dar căutați întâi de toate, la cereasca împărăție:
Când veți crește României, generația cea nouă
Atunci toate celelalte Vi se vor cuveni Vonă!

T. B.

nice, mă închin ție, urmaș al Romei, dar în același timp și urmaș al sârindarului; mă închin ție, și voi arăta tuturor, de azi încolo, fructul prostituției partidelor, perindate în cei zece ani de suferință la cărma țării.

Al apucat vremuri bune, Dom'le Diopotat! Astăzi în epoca zilelor de scârbă, e și epoca neisprăviților - epoca ta, și nu te supăra pe umilul care a îndrăznit să-ți scrie aceste rânduri, cari poate ți-ar lua pentru o clipă pofta, de a mai dormi sgomotos, în incinta din dealul Patriarhiei, acolo unde te-a înscăunat fără voia noastră, morții. Din partea mea, îți urez să dormi în pace, căci și treaz fiind, tot una faci, dar numai un lucru te rog, atât pe tine cât

și pe ceilalți: Mai lăsați dracului porțile străine, unde vă tot trimeteți, și Dacă tot aveți verșe de un port, fiți români.

Aproape de piața mare trece Dâmbovița, și eu unul ași sfătui, să veniți cu o lege care să recunoască acest port românesc, ca fiind alături, să fie mai la îndemână. Mă mir însă, cum vă rabdă sfinții din Patriarhie, pe care-i tot săcăiți la fiecare ceas în oratoriile Domniilor Voastre, și nu vă trimeteți, și ei odată cu deschiderea a moșilor să dați o reprezentație de gală de unde chiar te rog Domnule reprezentant al celei mai reprezentative coscării, să nu lipsești, că m'ai întrista peste măsură.

Vintilă Petrescu-Vrancea

„Prin noi înșine.“

De zece ani, tunul tace. Patru ani vorbise neîntrerupt. În acest timp, gura lui a vărsat atâta potop de foc, că lumea, înspălmântată, a crezut la un moment, că i-a sosit sfârșitul. Rănile pricinuite de cel mai înverșunat războiu cunoscut de istorie, încă nu s'au închis. Tămădurea lor cere, — pe lângă timp, — muncă și bani. Popoarele la care munca a devenit evanghelia zilei, având bani, — firește banul fiind echivalentul muncii, — s'au refăcut în bună parte. În această privință, — ca n multe altele, — noi n'am făcut ca ele. Nu zic că la noi nu s'a făcut nimic — aș fi nedrept — dar nu s'a făcut atât cât s'ar fi putut face.

N'am avut bani! Foarte firesc! Dacă banul e fructul muncii, cum o să avem bani, când munca a ajuns atât de urgentă, unii excluzând-o cu totul din preocupările lor? Fiindcă la drept vorbind, în țara aceasta munca a rămas numai pe seama „prostimei“.

Și asta n'o spun delă mine.

Au nerușinarea s'o mărturisescă ohiar acela — cu obraz subțire, cred ei, — cari și-au creiat o meserie, ușoară dar foarte rentabilă, din sfeterisirea avutului altora. Particulari și Stat — mai ales — sunt zilnic despuiați de dreptul lor sfânt, agonisit cu multă trudă.

Vremile au ajuns așa nesigure, în cât mulți se întreabă, pe foarte bună dreptate, dacă mai e cuminte a face economii.

Urmăriți, hoșii sunt prinși abia după ce au cheltuit ceea ce furaseră și astfel: „prinde orbul scoatel ochii“... Traduși în fața justiției, de foarte multe ori sunt scoși basma curată, datorită martorilor bine dresați și apărătorilor cu meșteșug la vorbă.

Cu asemenea moravuri, refacerea noastră se mai amână, pe mult timp cu toate că ea a preocupat atât pe oamenii noștri de stat, Unii dintre aceștia au preconizat o refacere „prin noi înșine“. Aceasta idee a fost combătută de alții, cu toată înverșunarea mai mult din motive... politice. Așa se face politica, la noi! Dacă adversarul spune că zahărul e dulce, tu, ca să fii combatant, trebuie să zici, chiar dacă veți spune o minciună, — în publică minciuna e permisă de jos până sus, — că nu-i așa. Totuși, o refacere „prin noi înșine“ ar fi constituit o glorie pentru țară și un titlu de mândrie pentru orice român.

Așa minune, însă ar fi fost peste putință. O asemenea refacere presupune muncă, economie și chibzuință, adică tocmai ce ne lipsește noaptea. Dar mai bine c'a fost așa! Doamne ferește! Ne-am și deochiat și azi, poate, ne-ar dura... capul! Și decât capul mai

bine să ne doară picioarele, bătând la toate ușile, ca să cerșim, de zece, luni un nenorocit de împrumut!...

Vezi, bancherul, când îi ceri bani, te privește bine, de sus până jos, ca să vadă ce-ți poate capul și numai după aceea te ajută. Și bine face!

Omul știe cum se face banul și nu-l poate arunca celui dintâiu ieșit în cale ori câte venituri ar avea el, — cum e cazul nostru — dacă în cap are de toate, afară de pricepere. El ne cunoaște foarte bine. -- De jaful ce se face la noi, în avutul public, s'a dus vestea ca altădată, de Popă tuns...

A! Dacă n'ar fi fost ce-a fost! Ia să ne gândim, ce ar fi dacă am avea bani furați de zece ani încoace, din punga oropsitului de stat? Ce sume fantastice!... Auzi, milioanele au rămas pentru hoșii mai puțin pretențioși în „afacerea“ dela Dâmbovița — nu-i mai zicem „panama“, fiindcă între actorii ei sunt mulți cu obraze delicate cari ar putea plezni — s'au manipulat — iarăș să nu zicem că s'au... furat — miliarde.

Dar ce-a fost, a fost și... va mai fi! Să vorbim de ce este acum. Să zice că după atâta târâgâneală, umiltoare pentru noi vom avea împrumutul mult dorit. Greutatea mai mare însă, mi-se pare că începe de acum înainte. Fi-va el întrebuițat numai spre folosul obștesc, ori vor da „băeții“ iama în el pentru ca într-o bună dimineață să ne trezim iarăș cu o serie de îmbogățiri iar țara să se tâvălească și mai departe, în nevoile, cu cari de altfel s'a obicinuit?... În acest caz, mai bine nu s'ar mai fi făcut!

Cât despre „prin noi înșine“, să nu mai vorbim. Alții s'ar putea lăuda astfel; noi, nu.

A îngrămădit Dumnezeu atâtea bunătăți în această țară, că dacă, toți am munci și — mai ales — am chibzuim, n'am plăti bir strălnătății decât pentru bumbac, dacă, bine înțeles ne-am lipsi de... mătăsă, de rouge-ul de buze, parfum, pudra, etc.

Până acum, însă noi nu putem vorbi despre „prin noi înșine“, dar putem spune: „bună țară, rea tocmeală“.

Gh. Lascatu

Condamnarea unei bestii.

Jidovul Moise Finți, din Alexandria, a fost condamnat de către curtea cu juri din T.-Măgurele pentru atentat la podoare asupra minorului Ion Rădoi din com. Orbeasca de jos — Teleorman, care se află în serviciul nerușinatului jidov, la un an închisoare corecțională și 20.000 despăgubiri civile.

Guvernul a demisionat.

Șefii partidelor politice jidovite au fost invitați de Înalta Regentă să-și spue fiecare părerea, cum cred că s'ar putea rezolva mai bine și mai ușor criza politică. Di Maniu cere să fie încredințat partidul național-țărănesc cu formarea guvernului, care să disolve imediat parlamentul și să facă alegeri libere. Celelalte partide vor un guvern de concentrare în care se fie reprezentate toate partidele.

Hotărârea Înaltei Regente încă nu se știe, depinde mult și dela părerea d-lui Titulescu, care fiind chemat telegrafic dela Londra a sosit azi a. m. în țară.

Se vorbește de formarea unui guvern de concentrare sub președinția d-lui general Prezan, sau dacă aceasta n'ar fi posibil un guvern de funcționari sau de generali.

Acestea sunt știrile până la momentul când se pune sub tipar ziarul nostru.

Noi n'avem nici un motiv să nu credem că fie care bărbat de stat și șef de partid numai binele țării și al neamului îl dorește.

Totuși rugăm pe atotputernicul Dzeu să aleagă dintre cei chemați pe cel dintâi ales, care va fi capabil să conducă cu mai mult succes destinele țării în aceste zile critice financiare, politice și economice.

Dela guvernul care vine, ori care ar fi el, se așteaptă o muncă foarte grea. Fiecare funcționar de stat începând dela ministru până la ultimul copist va trebui să-și facă datoria, cu demnitate, cinste și dreptate având în vedere totdeauna interesele naționale.

L. A. N. C. este conștie de datoria ei, de puterea ei de acțiune și capabilă oricând de cele mai mari jertfe în lupta pentru: Hristos, Rege, și Națiune, în care luptă nu primește sprijinul nici unui partid politic, căci toate sunt jidovite, dar are absolută nevoie de sprijinul moral și material al fiecărui bun român, căci numai așa își va ajunge mai curând scopul: România a românilor.

Trăiască Liga Apărării Naționale Creștine!

Trăiască Dl. A. C. Cuza președintele suprem al L. A. N. C.!

Plâng munții.

Plâng munții și gem că sunt furați de haina lor, de podoaba cu care i-a dăruit natura. Pietrele rămas rânjesc dureros se cutremură de durere și din când în când își părăsesc locul lor dând năvală la vale, doară, doară vor găsi în calea lor pe nepăsătorii cel marl, părtași ai hoșilor ce le-au desbrăcat.

Dispar baladele și doinele în cari se cântau codril și haiducii. Codrii au dispărut, iar haiducii au luat calea orașelor, administrațiilor statului, schimbându-și numele în Domnul Șef de serviciu, Director, etc...

Cine au făcut toate acestea mă veți întreba? Răspund cu multă ușurință „Jidanii“.

Da! jidanii au secătuit și ș'au bătut joc de tot ce aveam mai frumos, mai pitoresc.

Cei ce au trecut acum zece, cincisprezece ani printr-o localitate plină de păduri, azi vede locurile sterpe, în schimb are ca tovarăși de tren cea mai puturoasă rasă de pe pământ „Jidanii“.

Dacă ai nenorocirea să pleci din Târgul-Mureș până la Adjud vei ajunge la această din urmă stație zdrobit, zăpăcit și te vei întreba în ce țară ești România sau Palestina.

Din o sută de călători nu vei întâlni decât doi trei români restul neamului lui Iuda, murdarii trupește și sufletește și obraznici. Toți au discuta decât „de jidani“ toți sunt, directori, inspectori, procuriști forestierii.

Acești vampiri pe lângă că sug ultima picătură de viață a numiților concup cu nerușinare pe funcționarii români pe cari îl fac în schimbul bac-

șisurilor grase să-și uite de datoria lor și să se pună la dispoziția jidanilor.

Cunosc mulțime din aceste lipitori cari din băeți de prăvălie, cerșetori mai acum 7—8 ani azi au milioane și își plimbă rificele păduchlose pe Coasta de Azur, Veneția, etc.

Am văzut în frumoșii codrii ai Bucovinei mii de jidani aduși din gallița la tăerea copacilor. Cel mai scârbos tablou ce am văzut în viață:

O droaie din acești spurcați perciu-mași, soioși cu caftanele numai sdrențe, tăbărând cu topoarele pe copaci, tăiau din trupul meu.

Una din cele mai mari adunări de spurcați este Soc. Foresta-Gatz făcut-a cineva o anchetă să vadă ce funcționari are? Cred că nu. Unul la sută creștin restul jidani!

Făcut-o statul, fiscal, vre-o anchetă serioasă și amănunțită dacă această societate e cinstită, plătește dările exact, aplică timbrele la cărțile muncitorilor, face transporturile numai și numai după regulile stabilite, personalul din care e formată are actele în regulă, sunt cetățeni români, deci demni de a rămâne printre noi? Nu s'a făcut nimic. Și câte asemenea societăți sunt.

Incepuse o campanie contra depunerii munților, mai acum câteva vreme, nu mai aud nimic, nici o mișcare; poate și la aceasta a contribuit banul spurcat al jidovilor.

Să pornim la luptă, să punem stavilă lăcomiei bestiilor nesătule, pumnul în nas ajunge.

Deșteptați-vă conducătorii acum cât mai este vreme, mâine va fi prea târziu, plâng Munții!

Iak invalidul.

Serbare culturală.

Studentii „Academiei Teologice“ ort. rom. din Arad, aranjează Duminecă în 11 Noiembrie a. c. o serbare culturală în Radna cu următorul program:

1. Cuvânt de deschidere...
2. Rugăciune de Bethowen (cor)
3. Revolta poezie de Haralamb Leca decl. de Dl. H. Vișoiu anul I.
4. În natură de Costescu (cor)
5. Traviata de Verdi quartet executat de Domnii: Guțu, Giurgiu, Tulcan și Moțiu Ioan
6. Cât e lumea pe sub soare de Bre-diceanu (cor)
7. Versuri în grai bănățnesc de Dr. Gârda decl. de Dl. H. Vișoiu anul I.
8. Lăger din opera Freischütz de Weber (cor)
9. Se face ziua piesă în 3 acte de Zaharia Bărsan.

Persoanele: Costan: Dl. Gruin Gh an III. Crișan: Dl. Boboc N. an III. Baronul, Dl. Tudoran an III. Soldes: Dl. Cosma an III. Tăranul: Dl. Covaciu I. an I. Ilina: Dra. Oprean, Marina: Dra. Stănilă. Achima: Dra. Bugarin.

Răspunsurile liturgice la biserica din localitate vor fi date de corul studenților „Academiei Teologice“ Duminecă dimineața.

Societatea de lectură „Nicolae Iorga“ a elevilor licești de la „Casa învățătorilor“ s'a constituit în felul următor!

Președinte: I. Brancu cl. VII. Vicepreședinte: Nelu Boșcaiu cl. V. Secretar: C. Oancea curs II. com. Casier: Covaciu curs III. com. Bibliotecar I: T. Marșicu cl. VII lic. Bibliotecar II: N. Olariu curs IV com.

Le dorim tinerilor elevi muncă rodnică!

Formula Națională

Formula naționalistă a luptei noastre contra jidanilor pornește dela următorul principiu

Clasa dirigentă a nației românești trebuie să fie românească. Fiindcă o clasă dirigentă nu poate să existe fără baza materială a celorlalte clase naționale urmează concluzia:

Pământurile, pădurile, exploatarile, comerțul, meseriile, industria, orașele trebuie să fie naționale-românești.

In fapt astăzi nu sunt!

Jidanii au cuprins pământurile, pădurile, exploatarile, comerțul, meseriile, industria, orașele României și din cauza aceasta năzuiesc acum să constituie clasa dirigentă a nației românești.

Aceasta nu se poate! Pentru că nația românească nu se lasă să fie stăpânită de jidani.

Eliminarea jidanilor este dar o necesitate, de existență pentru nația românească.

Aceasta este logica formulei naționaliste. Întrebăm:

Este cineva care contestă principiul, concluzia, faptele sau formula?

Iată întrebare la care cerem răspuns dela filozofii, sociologii, istoricii și politicianii noștri.

Dacă este: Să vorbească?..

A. C. Cuza

Sfârșitul verii.

Un glas de clopot plânge în seara rece, lind, Adus din depărtare, pe aripe de vânt, Ecoul lui străbate prin aer și suspină, Ca o bătrână mamă pe un închis mormânt...

Pe cine plânge oare, nemângâiatul clopot? S'a stins poate o viață lovită de dureri?

— Prin arbori fără frunze, răsună tristul șopot: „S'a stins viața dulce a unei calde veri!“

— S'a stins viața dulce a unei veri cu soare, Cu păsări cântărețe, cu flori, cu fluturi, Și acum natura tristă sub vântul rece moare, Lăsând numai regrete și plâns în urma ei!

Acum spre țări mai calde, în stoluri dese pleacă Mărunte rândunele și berze și cocori,

— Pădurea e pustie, câmpia este seacă, Iar ceriul se ascunde sub mantie de nori.

Și clopotul în seară atât de trist răsună, Iar lacrimile-mi udă uscat obrazul meu,

— Noi plângem dragă clopot, noi plângem împreună Cu lacrimile mele și tu cu glasul tău.

Pecica, 1927.

Cornel Zority.

Către Comercianții și Meseriașii români.

Profit de ospitalitatea „Apărării Naționale“ pentru a sta de vorbă câteva momente, cu cea mai slabă clasă socială din alcătuirea organismului nostru de stat, cu comercianții și cu meseriașii români.

Vă rog să nu protestați, domnii comercianți și meseriași români pentru că am afirmat mai sus, că dvoastră formați cea mai slabă clasă socială.

Dacă s'ar găsi, totuși, careva, dintre cei amintiți, să protesteze în contra felului de numire, îl rog pe cel nemulțumit, să-mi spună cu mâna pe inimă:

Suntem noi românii, în comerț și în meserii tot așa de numeroși, ca plugarii români sau ca slujbașii români?

Că se găsește în toată țara un Luca P. Nicolescu sau un Dumitrescu Militari bine situați cu averi impunătoare și cu prăvălii mari nu însemnează că în ramura comerțului și a meseriilor noi Românii suntem și mai numeroși și mai puternici.

Ia să facem o revizie asupra firmelor, comerțiale și asupra atelierelor de pe tot cuprinsul țării și la ce rezultat credeți că ajungem? Aici voi răspunde eu. Dacă vom judeca, caracterul țării noastre după aceste firme atunci țara noastră s'ar putea numi mgi degradă, Palestina sau Iudeia, dar nici decum România.

Acesta este crudul adevăr, pe care nici partidele noastre politice, nici politicianii și nici guvernații noștri nu vor să-l vadă și să repare o greșală dacă o putem numi așa până ce nu este prea târziu.

* * *

În cele ce urmează voi examina cauzele cari au determinat situația actuală.

Românul crescut în frica lui Dumnezeu, în cinste și omenie, dar totdeauna ridicat din cea mai neagră sărăcie, și cu puține cunoștințe teoretice și practice despre comerț și meserii, nu poate ține pas și concurență cu jidanul crescut în principiile talmudice că „atât viața cât și averea goimilor îți aparține fie fiu al lui Izrael, și că față de goim nu ai vre-un obligament nici de respectarea cuvântului nici de respectarea averei sau a vieții acestor dobitoace (așa numesc pe creștini), ridicat dacă și din sărăcie, are totuși o rutină și o deprindere înăscută pentru învârteli, și abilități nepermise creștinilor dar practicate de acest neam al lui Iuda, beneficiind de sprijinul finanței internaționale masonice, și de concursul plătit al slujbașilor noștri înconștienți.

Pare că în acest pasaj am spus totul da totul dar în linii generale, așa că numai cel răbdător l-a citit, numai acela înțelege totul.

Noi Românii, înțeleg pe comercianți și pe meseriași, căci despre ei este vorba, pe lângă lipsurile noastre de capital, de credit, de cunoștințe teoretice și practice pe care le vom simți încă multă vreme ne izbim la tot pasul de trei dușmani neîmpăcați, care mai curând sau mai târziu ne vor nimici cu totul, dacă alte evenimente nu ne va mântui

Care sunt acești dușmani neîmpăcați ai clasei noastre de mijloc?

În rândul întâi îl voi așeza pe cel mai grozav, pe cel mai sălbatec, pot zice pe mama tuturor dușmanilor pe jidani.

Acest popor blăstămat de Dumnezeu fiu al deavolului, ale cărui porunci le împlinește este răspândit pe tot pământul și pe lângă că dispune de averi colosale adunate prin furt și înșelăciune, cultivă disciplină față de mai marii lor și față de legile talmudului, cum nici în armată nu este cazul, stăruiește din tată în fiu, să cuprindă toate isvoarele de bogăție deci și comerțul și meseriile. Jidanii se folosesc de o concurență murdară, vând mărfuri de proastă calitate, dă lipsă la măsură, acordă credite pe care le exploatează după bunul lor plac, aranjează falimente frauduloase, încheie concordate false, cu alte cuvinte metode care nu se împacă cu morala creștină, dar care sunt lăudate și poruncite de talmud.

Pe lângă, că distruge pe negustorul și pe meseriașul român, cu astfel de apucături necinstite, jidanul nu se oprește aici. El intervine pe ușile lăturale ale autorității și pe la funcționari cu așa zisul spert sau mită, iar rezultatul este, că absolută majoritate din furniturile și din livrările către stat și numeroasele sale organe, sunt efectuate de jidani.

Despre posibilitatea jidanului de a-și dobândi credite suficiente și în condițiuni avantajoase sau chiar ajutoare și subvenții nu mai vorbesc.

Al doilea dușman, de care se izbește zilnic comerciantul și meseriașul român, este lipsa de orgoliu, de conștiință națională la publicul nostru consumator cât și la autoritățile noastre. La noi nici cumpărătorul nici funcționarul nu cunoaște principiile: „cumpărând numai dela Români, întărim temelii țării românești, căci întărim pe comercianții și pe meseriașii români și dăm dovadă de conștiință națională, calitatea de român se deosebește prin fapte românești nu prin vorbe românești“.

Și în fine al treilea dușman de care ne izbim, tot zilnic, fără ca să-l vedem este un dușman intern, înrădăcinat puternic în inima însăși a comercianților și a meseriașilor români, acest dușman este lipsa de politeț, lipsa de punctualitate și lipsa de servabilitate, față de clienți, lipsuri care se măresc cu lipsa de solidaritate dintre comercianți și dintre meseriașii români,

Aceste trei cauze, au făcut ca breșlașii români să se prezinte așa precum îi vedem azi puțin la număr, învrăbiți sau invidioși, cu puțin capital, cu și mai puțin credit, neprijiniți de publicul consumator nici de autorități, și în fine subminați și concurați în mod necinstit de jidani.

* * *

Incheerea: Comercianții și meseriașii români strângeți-vă rândurile în Reuniuni sau asociațiuni profesionale. Cereți sprijinul conducătorilor L. A. N. C. singurii care au la suflet promovarea, dezvoltarea și întărirea clasei de mijloc românești prin eliminarea capului răutăților — jidanii, — și rupeți legăturile ce aveți cu partidele politice tovarășele jidanilor care și dacă vreau nu pot lupta în contra jidanilor.

Dacă rămâneți în starea de somnolență de azi peirea vi-se apropie încet dar sigur.

Deșteptați-vă Români!

Suntem trup din trupul țării și suflet din sufletul României Marii. Al vostru trebuie să fie viitorul... nu al jidanilor.

St. Penes

Oroloage și bijuterii
cu cele mai ieftine prețuri
se capătă la firma
Csáky

Arad visavis cu biserica lutherană

Din Brad' jud. Hunedoara
Primim:

Onorate D-le Redactor!

Avem onoare a vă aduce la cunoștință o întâmplare scandaloasă ce am îndurat în ziua de 25 Octomvrie a. c. în orașul nostru.

Scandalul s'a comis din partea D-lui perceptor jidan, jupânul Ițig V. Goldstein, care a procedat cât se poate de necoresct, față de cei 7 măcelari cu familie și toți cu stare bună. Mai avea de a pretinde dela noi niște restante de dare de pe anul curent. Ce a făcut? s'a dat și fără ca să ne avizeze pentru a plăti trimite joi în 25. Octomvrie a. c. un finanț, o singură persoană ca să facă secestru prin curțile noastre, în loc să fi venit trei persoane oficioase, după cum prevede legea. Ne a secestrat vite, porci, oi, bivoli, capre care erau cumpărate tot în ziua de 25. Octomvrie a. c. pentru tăiere. A mai secestrat 20 oi venind dela pășune pe stradă a celui mai cinstit om din Brad, Ioan Impărat fost primar și virilist pe vremuri, și l'a oprit ca să taie din ele, până ce nu plătește 2500 Lei ce mai avea în restanță. Aceste fapte p... le făceau pentru că nu suntem Liberați.

În 16 Octomvrie a. c. se îndârjește Ijig Goldstein al nostru (ba al dracului) și face o scrisoare adresându-o D-lui Ioan Bocăiescu primar al orașului Brad, unde îi ordonează ca să nu ne dea bilet de voe pentru tăierea vitelor secestrate, până nu achităm darea pe anul curent. Dl. primar l'a și ascultat și a îndeplinit ordinul dat de Ițig, iar noi am rămas legați, conform legii făcute de Ițig, și cu prăvăliile închise.

Pe urmă ne-am dus cu toții ca să găsim o modalitate să-l rugăm, să putem tăia pe Sâmbătă și Duminecă, să nu suferim nici publicul și nici noi.

Banii la moment nu-i puteam plăti, căci erau plasați în animalele cumpărate pentru consumație.

L-am mai rugat îndeosebi pe Dl. primar, arătându-i că eu am două instituții, pe care sunt obligat anual a le prevedea cu carne, și anume: Internatul „Avram Iancu“ și „Școala secundară de fete“ dar în zadar mi-a fost plângerea către Dl. Ioan Bocăiescu, am fost respins. Le-am mai spus că în anul trecut ne-au sărăcit cu darea, căci față de 3500—4000 Lei ce am plătit înainte acum ne-au urcat-o la 30.000 Lei L-am rugat să ne lase să plătim pe rând cum putem căci noi ne știm datoria noastră față de Stat, și că ne luptăm cu mari greutăți în lipsa învârtirii mici ce o avem, însă Dl. primar fără să-l mustre conștiința, că o mare parte a orașului rămâne lipsită de alimentație necesară în fiecare casă, nu ceda deloc, scurt ne spune:

— „plătiți și apoi tăiați“.

Sărmane Brad, de cine ai ajuns să fi condus!

Vă întreb Stimate D-le Redactor dacă există în România mare un perceptor care este îndreptățit să poată ordona unui primar? Ițig Goldstein are să-și tragă consecințele prin judecată, vrem să-l întrebăm în fața Legii, că din care paragraf de lege își scoate drepturile aceste rușinoase, și apoi după aceasta îl vom trimite la Palestina. S'a uitat pârlițol că atunci nu de mult, când a venit la Brad, era cu tocurile la ghiete scâlciate, astăzi își târgue casă, la noi de milioane

Dânsul întodeuna a a fost cu cele mai rele sentimente față de noi, și un șoptitor periculos. E în stare să facă orice pentru ca să-și câștige merite. Pe urmă nici nu i-a fost rușine, a venit la mine să-și ceară scuze, rugându-mă să nu fiu supărat, căci nu a făcut-o dela sine, ci în urma ordinului primit dela cei mai mari, să procedeze astfel.

Iar noi oameni pașnici, care ne luptăm din greu ca să putem trăi, și să ne putem face datoria față de Stat și oraș, suntem expuși la un tratament neomenos din partea unui pârlițol de Goldstein.

Așa eu am fost nevoit să împrumut dela bancă 10.000 Lei, și numai după ce i-am plătit darea mi-s'a deslegat plugul ca să pot lucra mai departe.

Suntem siguri că Dl. primar Ioan Bocăiescu și Ițig V. Goldstein s'au pupat după bravura atât de splendidă, făcută de ei.

Las în judecata lunei mari purtarea volnică a acestor satrapi ai orașului nostru.

Cu stimă:
un măcelar

S'a suit scroafa 'n copac.

De când s'a semnat la Versailles, cea mai mare umilință posibilă, de când guvernul prin glasul aurului vărsat din băncile jidănești, au modificat constituția, dând drepturi celor ce aveau și așa prea multe; din ziua rușinei naționale, acești nemernici, au căpătat grațios, și așătași de tovarășii de peste Nistru, cred răsvedit ca țara noastră, e locașul fără de legilor lor, e Palestina nouă.

De atunci, și numai de atunci, foștii spion, trădători și vânzătorii națiunii, foștii mișei din timpul războiului, au început să prindă carai, de tăcerea vechilor luptători, și în fiecare zi, în fiecare ceas, și în fiecare loc din țară, uidele de sânge, și uidele de arginți, umiliesc orfanii flămânzi după dreptate, pe mutilații războiului, ciungii și chiorii, șchlopii și orbi, îi batjocoresc, bătrânii părinții noștri, sunt scuipați în față, fecioarele ne sunt necinstite, iar crucea credinței strămoșești, datinele, mormintele străbunilor, ne sunt intinate,

Ades rarapnicul trădătorului Ițic, sfârtică, spatele copiilor și dragilor noștri; ades pumnul lui Moise, umple de sânge fața plină de răni, a sergentului Dan, la străinătatea reprezentată în mod magistral, de cea mai reprezentativă canalie, ce se cheamă Costa-Torn, ne judecă și ne condamnă, pe noi cei condamnați, să fim robii proaspeților cetățeni; să fim slugi plecate, nemernicilor, cari ne lau țara.

Nici o afacere, nici o cosmică, nimic nu se face necinstit, până nu-l și un jigan băgat întrânsa; nici o cât de mică învârtală, nici chiar defăimarea țării în străinătate nu se poate face, dacă un rătos de perciunat cu nas în formă de cosor și pistru pe față, nu contribuie c'o parte cât de mică. Cu un cuvânt, jidanii au făcut stat în stat. Respectă doar legile cari le convin; sunt cetățeni cu numele, dar nu cu sufletul, deși politicienii plătiți și răsplătiți de ei, lau făcut egalii noștri, și amenințându-ne la fiecare pas, cu Liga Națiunilor și alte legi, scoase din scâfăria unui internațional, își fac mendrele în țara românească, se cred ca la ei acasă, ba ceva mai mult, am auzit în Moldova, că Ițic Crășmarul din Florești, e rașeșul comunei, fiindcă neam din neamul lui, din neamul veșnicului Iuda, a fost cândva, marele arcaș a lui Ștefan. Că o fi dus în spate arcul și toba cu săgeți, a unui viteaz deal nostru, se prea poate, dar să fi dat el drumul arcului, nu cred, cum nici unul dintre voi, n'ar putea crede. (*Jidanul să fie erou, greu!*) Războiul n'a arătat, că cel mai mare contingent al celor fugiți la la inamic l'au dat jidanii, deși nici măcar un sfert din ei, n'au fost încorporați, fiindcă spălase dija puțină, înainte de-a începe măcelul. Și dacă totuș vor da exemplu pe Max Goldstein, eroul de la senat, cari a secerat atâtea vieți, și dacă vă vor spune că el a dat foc bombelor, atunci români, scuipați în față pe cutezător. Cu Max Goldstein, leșă încă doi d'ai noștri, și după câte știu din instrucție, aceștea trebuiau să ducă rând pe rând în mâini mașina inferuală, pentru că lui Max, îi lera frică, și-l trecuse deja în pantaloni... toate sudorile.

Orî astăzi, acești puchioși, odârliți și nespălați, acești nemernici, au început să se agite, au început să ridice nasul... (*S'a suit scroafa 'n copac și pace!*)

Române, dacă timpul te-a învățat, de ce oare nu ei în cărcă un erou din act proaspăt, venit cu trenul din Ucraina sau Galiția? De ce nu vrei să fi umanitar, să întorci spatele și ți-l biciuiești, trădătorul David, și de ce nu întreci fața, să ți-o umple de scuipat, balabusta lui Ștrul dolmecerul?... De ce Române, nu-i dai fica, fiului lui Șulâm, să ți-o necinstească? De ce române, nu te pleci în față prea puternicului Ely, căci îți știu spatele de gumelastic, și mai știu române, că dacă stai nepăsător, cu mâinile în fundul nădragilor, fi sigur, că și moartea cre o iubești, ca pe ochii din cap, o va prostitua, neamul lui Iuda? De ce când poți închide ochii, stai cu el deschiși, că și așa, nu te înspăimântă cele văzute;

De ce nu-ți retragi copilul din școală, să faci loc unui purăț, ce mâine acel purăț să-ți arate el spatele; de ce române nu-ți schimbi mumele în Iosif, Ruhâm, Meer, etc. căci sufletul cum văd, l'ai învățat să simtă în zece feluri?

De ce române te mai rabdă pământul? De ce vrei să fi laș, când neam de neamul tău n'a fost vreodată; de ce rămâi nepăsător la strigătul celor ce cer viață? De ce, de ce, ți-ai instrăinat sufletul, când te știam feciorul pământului acesta; de ce române nu intri în rândurile noastre?... Dar ce-ași face cu tine?! Tu ești și rămâi alor! *Cu noi e cel sărac, dar bogat cu duhul*; cu noi sunt viitorii luptători de mâine. Tu ești și vei rămâne slugă, n'ai mai fi să nu mai fi. Tu ești coadă de topor a nației. Te bucură suferința noastră, căci n'ai lăcrămat vreodată. Și tu, cu Ițic, ați păzită sacii de pesmeți, la odesa în timpul războiului. Tu nu ești român! Tu ești instrăinat și necinstit. Te-a orbit auzul din băncile jidănești. Rușine ție progenitară!... Rușine ție vânzătorule de neam, și țară. Românii se cunosc după ochi. Renegații departe!... Cozile de topor cu ei!... Vă vom plăti la toți, fiți pe pace. Românii adevărați, își apără sărăcia, nevoile și neamul, iar tu îți aperi numai pelea. Rușine ție, urmaș al Romei, astăzi urmașul nebotizaților; rușine ție, nemernice, rușine ție. *Vintilă Petrescu-Vrancea.*

Obrăznicie jidovească.

În ziua nașterii Maestății Sale Regelui Mihai I. când la fiecare casă era arborat frumosul nostru „Trei-colori” jidanul Dr. Deutsch Maxi, zis Szâmi medic din Chișineu-Criș a găsit de cuviință să-și bată joc de această zi, împodobindu-și murdarele jamuri, cu trei bucăți de hârtie colorată într'un hal de nedescris.

Prin astfel de semne voia jidanul Deutsch Maxi să ne amintească nouă Românilor de importanța acestui solemn moment național!

Și acest fiu a lui Iuda să hrănește cu pâinea statului român, care-l plătește ca medic de circumscripție.

Permitem noi ca un jidan spurcat și infam să-și bată joc de frumosul nostru drapel național apărât cu jertfa vieții a lor 800.000 de eroi?

Azi după ce s'a împlinit un deceniu de existență a României Mari și întregite, cea ce facem noi nu mai înseamnă indulgență! căci a permite unui minoritar și în special unui jidan pe care noi îl hrănim cu pâinea cântăgată de țaranul nostru să-și bată joc chiar și de sentimentele noastre naționale înseamnă că nu suntem vrednici a-i pune la punct.

Singurii cari ar fi demni și vrednici să facă aceasta sunt cei cărora nu li-se permite: Studenții!

Dar în curând se va umple păharul! Apelăm la sentimentul național a celor în drept, rugându-i să-și facă datoria.

Horia Vișoiu,
student.

Cuvinte de 'nfierare.

Curată nebunie a timpului. Ca altă dată și acuma trăim în epoca aurului. Cu toate aceste înfățișarea e deosebită. Pe când altă dată lumea era plictisită de aur, acum gonim nebunește după el. S'ar zice că trăim mai curând în epoca sărăciei decât a aurului, dacă n'am avea în față sufletul mulțimei așa cum e el.

O transformare radicală s'a petrecut în sufletul acela ce erî se mulțimea cu strictul necesar și azi poate cufundat în filosofie crede că a înțeles povestea iadului și raiului și a priceput mai bine că ce-i în mână nu-i minciună.

Săraca lume ce abia se vede pe sine!

Sărăcie?! Dar nici nu trebuie să pomenim când jidanii și străinii se îmbogățesc peste noapte; când doar poți fi numai o lună în dregătoriile statului ca să stropești cu automobilul pietonii și să nu mai ai nevoie să muncești o viață; când unii din funcționari trăesc în salar de mizerii, ca unii să încaseze leafa a 10 funcționari, cu diurne peste diurne; ca orice inspector să aibă mașină la scară, de-i se plimbă mai mult cucoana și ca orice terchea berchea să se plimbe prin străinătate cu gândul doar să studieze.

Sărăcie?! Când săteanca noastră încarcă coșul cu găște, rațe etc. de le vinde jidanilor și străinilor căci bietul funcționar nici nu îndrăznește să se apropie, și apoi se întoarce acasă cu mătăsuri, ciorapi și pantofi de lac.

Vizitați numai azi o piață și veți vedea ce bogății avem,

Sărăcie?! Când comerciantul înzecește prețul la articole, cu gândul să devină rentier iar moș George și baba Frâsinica visează copii domni de oraș sau mai bine zis „sărântoci la oraș”.

Să nu mai zicem sărăcie, căci ne bate bunul Dumnezeu!

Avem altceva. Se ciupește prea mult bugetul statului. Lucru ce ne doare pe noi funcționarii.

În sufletul nostru s'au înfiripat dorinți și aspirațiuni, ce ne aduc nemulțumiri, oricâtă avere am avea. Dorim să avem cât mai mult și asta cât mai repede. Pășim gigantic și ne întindem, fără să gândim de ne ajunge plapoma. Cât mai puțină muncă și mai mult câștig. Bilanțul zilei ne-o spune. Ziarele nu vorbesc decât de fraude, delapidări, hoții și tot felul de șmecherii ca să aibă cât mai mult aur. S'au dus vremurile când împrumutul vecinul pe sub masă, ca să nu te vadă oaspele!

Azi elevi de liceu se cred mai savanți decât profesorii; stărpituri se cred în stare să conducă lumea; moda mănâncă trei sferuri din salar iar leneșii se gândesc a se îmbogăți într'o noapte.

Cuvintele, muncă, cinste și economie, deabia mai licăresc în minte, gata să piară din vocabular. Iar jidanii de mult, le-au șters din dicționar și au înlocuit muncă cu furt și lene, cinste cu înșelăciune iar economie cu avarie. Strâng averi în pungă fe-

recate și aduc în jur sărăcie și risipă.

Stărpiturilor acestora ce n'au nici o deviză în viață decât furtul și înșelăciunea precum și pentru toți acei în mîntea cărora joc fluturi de noapte, le-am găsit leacul.

Animalele (bol, vaci, cai etc.) ca să fie cunoscute, se înfierează, cu fierul comunei.

Ei bine! Toți aceștia strânși la olaltă ar trebui înfierați pe frunte cu cuvintele: *muncă, cinste și economie.*

Să țipe de durere, arzându-le pielea, topindu-le grăsimea ca pe vecie cuvintele înfierate să le aducă aminte de furt și înșelăciune.

Până când o minune nu ne-ar stărpi din suflete, grozavele dorinți și aspirațiuni ale vremii, strângând rândurile în jurul cuvintelor: *muncă, cinste și economie* și le vom da ce se cuvine jidanilor; până atunci cântecul poetului va suna tot atât de trist:

„Țara noastră aur poartă
Noi cerșim din poartă în poartă”
Gheorghe Atanasiu.

Din Șiclău jud. Arad.

Primum o plângere că în 15 Oct. s'a ținut licitație asupra teritoriului de vânat. Licitația era fixată pentru ora 3(15), s'au și prezentat la licitație mai multe societăți de vânătoare, dar Dl notar Goldiş nu a fost — intenționat — acasă, a venit numai pe la ora 8 și atunci au ținut totuș licitația împreună cu dl pretor Dr. Bejan din Chișineu și dl notar din Grăniceri cumpărând dreptul de vânat pe teritoriul comunal pentru societatea lor de vânătoare, — alte societăți nu mai erau la acea oră de față, — cu suma bagatelă de 6100 Lei.

Licitația ținută în modul acesta a fost ilegală și societatea de vânătoare „Corbul” din Micălaca a și înaintat apel la Prefectură și comună și o supraofertă de 10.000 Lei dar până azi fără nici un rezultat.

Se vorbește apoi de falsificarea procesului verbal etc. și că se vânează și prin vii deși legea de vânătoare oprește (?) acest lucru, la ceace fiind făcut atent dl pretor a zis: să i-se arate, care articolul din lege care oprește să se vâneze prin vii, pe semne dl pretor nu știe legea....

Rugăm autoritățile competente să facă o cercetare amănunțită în chestiunea aceasta și să pedepsească pe cei vinovați căci poporul așteaptă e setos după dreptate!

TOAMNA.

Ingreunați nori de ploale
Plutind trec, și alții vin,
Și frunzele se despoale
De crengile de arin.

Pupi de tutei stau afară
În calea vânturilor,
Pe miriștea cea murdară,
Și la capăt de ogor.

Turmă, stavă, nu mai paște
Pe hotarul părăsit,
Și holdele nu-s mai negre,
Bruma le-a încrânițit.

Câte-un tuteu de cucuț
Bătută de vânt și ploa,
Intristată stă făcută
Până cade în noroi.

Al. Grozescu.

Se zice:

Că dol jidan dîn Oradea au cerut autorizație să-și poată cumpăra câte un aeroplan. Unul motiva că are moșii întinse și celalalt afaceri comerciale în mai multe orașe și astfel trebuie să călătorească dintr'un loc în altul cât mai repede.

Azi citesc că în Germania au început oamenii să-și cumpere aeroplanul în loc de automobile. Ele sunt foarte ușoare construite din metal, cu motoare de 35 cai putere și fac 100 mile (150 km.) pe oră. Prețul lor este numai 260 Lire sterline cam 210 000 Lei.

Iată am ajuns vremea ca să trebuiască să ne asigurăm contra aeroplanelor, cari prăbușindu-se vor da peste noi și ne vor strivi făcându-ne praf și pulbere și pe noi și pe ele.

Dar unde vom găsi bănci de asigurare, cari să nu facă escrocherii??

Că pe bordul „Zeppelinului”, care s'a reîntors din America în Europa, după 4 ore dela plecare au aflat pe un tinăr american care se urcase fără bilet și s'a ascuns printre bagaje. În felul acesta a voit să devie nemuritor.

Acest îndrăzneț din pedeapsă a fost pus să spele vasele în cină în tot timpul călătoriei, prin acest fapt a devenit apoi în adevăr nemuritor. Un prieten este de părere că trebuie oprit zeppelinul și dat jos călătorul aflat fără bilet.

De altfel „Zeppelinul” a făcut sborul la reîntorcere numai în 71 ore, nu ca la ducere în 116, n'a avut nici un defect mai însemnat.

Pe semne mălne-poimâne „zeppelinele” vor face concurență serioasă vapoarelor, cari până acum se credeau singure stăpâne pe întinsele și nepătrunsele oceane.

Că o mamă care vola să-și laude fetița naintea unui tinăr-peșitor, spune în timp ce fata cânta la pian: Fata mea nici când nu exerciază bucatărele cari le cântă (voia să dovedească talentul).

Peșitorul care se pricepea și la muzică îi răspunde: Se și obsearvă imediat!

Că în biserica romano-catolică din Cernăuți s'a celebrat cununia lui Nicolae Ganczar și a Mariei Kukla.

După cununie, pe când tânăra pe-reche cobora treptele altarului, sora miresii a aruncat conținutul unei sticle de vitriol în obrazul mirilor, pricinuindu-le leziuni ușoare.

Fata a fost arestată. La interogator, a declarat că mobilul crimei e faptul că acest Ganczar a avut cu ea legături de dragoste care au durat mai mulți ani și ale cărei urmări au fost nașterea unui copil și 3 avorturi, apoi a părăsit-o ca să se însoare cu sora ei mai mică.

Că în America, Statele Unite, sunt dese și mari demonstrații — meetinguri contra alcoolului, contra vânzătorilor și consumatorilor de spirituoase, chiar și acum cu ocaziunea alegerii de președinte.

Și ce credeți cine organizează acele demonstrații? Contrabandistii jidani, cari duc și vând în ascuns alcoolul și câștigă în astfel fel cu mult mai multe milioane, în timp cu mult mai scurt, fiindcă-l vând cu mult mai scump.

Iată din ce și ce fel de gheșeft face jidanul!

Că dl director general al C. F. R. Theodorescu în urma multor plângeri înaintate lui din partea personalului cfr., care a fost judecat de așa numite „comisii de disciplină”, a căror sentințe sunt „irevocabile și executorii”, a pregătit un proiect de lege prin care se institue „comisii de apel” pe lângă cele de disciplină.

Decl în viitor cel ce se va crede nevinovat și pe nedrept sau prea sever judecat, și desigur au fost și vor fi nenorociți de felul acesta cu grămada, vor putea să facă apel, să ceară revizuirea procesului etc.

Sperăm că dl Theodorescu, deși s'a schimbat guvernul, va rămânea în postal său pe care îl ocupă cu vrednicie și va putea lucra în viitor și mai mult pentru binele creștin și instituția C. F. R.

Că jidanii-conducătorii bolșevicilor din Rusia se folosesc de toate mijloacele ca să nimicească creștinismul, dragostea față de biserică și Dumnezeu sf. Mai nou ca să împiedice procesiunile religioase, cari nu sunt altceva decât mărturiile de nestrămutată credință a legii creștine, au pus impozite pe toate icoanele purtate în procesiuni.

Astfel cu ocaziunea unei procesiuni făcută în localitatea Melekeș cu icoana Maicei Domnului, sovietul a impus icoana la taxă de 6000 ruble aur, aproape o jumătate milion de lei. Credincioșii, cari luau parte la procesiune au adunat și achitat imediat suma cerută.

Că în Belgrad acum vre-o zece zile, a intrat în vigoare un ordin conform căruia, cine scuipe în oraș pe stradă este pedepsit cu 150 dinari.

S'a întâmplat însă că la 1 XI un domn care se preumbla a sculpat una lată. Imediat a fost provocat de o domnișoară care făcea parte din personalul încredințat cu paza ordinului, să solvească amenda de 150 dinari.

El respectiv însă n'a voit să se supună spunând că el a fost ministru de justiție și în prezent este deputat guvernamental și între timp mai scuipe vre-o 3-4 și mai late.

D-șoarei nu i-a impus nici sculpatul și nici protestul ci a chemat un polițist. Dar în zadar. Excelența s'a făcut contra acuză la șeful serviciului sanitar-igienic, care a și sistat momentan ori ce procedură. Ba mai mult consiliul orașului a hotărât că deputații stau sub scutul dreptului de imunitate și pe stradă și chiar și atunci când sunt găsiți cu cupa mică.

Că în Bulgaria îl judecă la 2 ani temniță pe sinucigașii cari rămân în viață. El bine și de ce nu îl judecă mai bine la pedeapsă cu moarte? Da, cum să nu. Ar vrea el sinucigașii să le împlinescă dorința!

Că în curând va apărea un ordin, prin care se va interzice publicului de pe „corso” să se preumbe mergând în două direcții, ci numai în o direcție jur împrejurul pieței principale.

Acest lucru se va întâmpla atât la dorința mamei, cărora li se pare că tinerele lor fete sunt prea cu patimă... prive de amorozații lor când vin față în față și trec unii pe lângă alții; dar și mai mult la dorința datorășilor, cărora le face rău prea desele întâlniri cu creditorii lor, așa că de multeori nici nu îndrănesc să lăsă la preumblare, sau cel puțin pe „corso” nul!

Că în Iași s'a prăbușit un avion, a explodat motorul. Cei doi aviatori au fost carbonizați, făcuți scrum, iar avionul complect distrus.

Că groaznica clocnire de trenuri dela Recea a împiedecat risipa aruncarea în vânt a multor parale, cu ocaziunea serbărilor din Dobrogea. S'au cruțat—credem—milioane modificându-se programul. În semn de doileu s'a contramandat cu totul banchetul, blestematul de banchet-chef fără de care abia se face ceva lucru de dai Doamne în țară la noi, cu toate că într'un an multe parale—zece și sute de milioane—se spesează cu mizerabilele de banchete de tot felul și cu ori ce ocaziune.

A sosit

Cele mai ieftine și moderne
Ghete la magazinul

Marcu Bota Arad, Bdul. Reg. Ferdinand 27.

Pantofi negri dela . . . Lei 480—
maro . . . . . 680—
de dame . . . . . 450—
ghete pentru copii . . . . . 180—

pentru funcționari și elevi 10%
reducere din prețurile de galantar

CREMA DE FAȚĂ
„MARGIT”
De vânzare pretutindeni

Informațiuni.

Toți colaboratorii ziarului nostru sunt rugați să binevoiască a scrie articole scurte concise, așa ca să cuprindă cel mult o coloană.

Rugăm pe toți On. abonați să binevoiască să-și achite abonamentele!

Liga Apărării Naționale Creștine a început o vie propagandă în întreaga țară. În toate părțile se țin consfătuiri, întruniri și numărul membrilor noul înscriși în L. A. N. C. crește în fiecare zi. Se înființează organizații noi și se reorganizează și întăresc cele vechi.

Dl prof. A. C. Cuza președintele suprem a L. A. N. C. începând turneul de propagandă a participat în luna trecută la o multime întruniri cărora le vor urma altele nenumărate.

La Rădăuți s'au sfințit și drapelele nouilor organizații din acel județ iar dl președinte suprem „a făcut declarațiuni importante asupra atitudinii vitoare a Ligii”.

În județul nostru Arad precum și în Bihor și Hunedoara ca și în Bănat de asemenea se desfășoară o rodnică activitate în interesul mișcării naționale creștine. Dl. Prof. Cătuneanu va cutreera în prima jumătate a lunii curente județele mai sus amintite, precum și Bănatul unde este dorit și așteptat cu dragoste sinceră de toată lumea românească!

Orice lămuriri referitor la organizația și propaganda L. A. N. C. se pot primi la sediul ei care se află provizor în Str. V. Babeș 6, de unde se pot procura și statute, svastici și cărți de membrii. O bucată costă 10 Lei iar drapelele costă 600 Lei, bucate.

Din Eger au plecat la Praga cu ocaziunea sercării independenței de 10 ani a Cehoslovaciei, 5 aeroplan, dintre cari — durere — numai unul a ajuns la locul destinat iar 4 au căzut pe drum la diferite distanțe.

Și avionul care făcea regulat curse între Algeria și portul Marsillei—Franța din cauza defectului la motor a căzut în marea Mediterană. Un vapor francez care i-a venit în ajutor a salvat pe cei 4 călători — personalul avionului, dar avionul și poșta s'a scufundat în nepătrunsa mare.

În zilele trecute s'a întâmplat un incident regretabil între d. locotenent de grăniceri Popescu și d. conductor cfr. Anghelini.

Dl. Conductor afirmă că a fost pălmuit în decursul serviciului fiindcă s'a îndeplinit conștiincios datorința, dl. ofițer a fost găsit fără bilet.

Dl. ofițer spune că dl conductor s'a purtat necuviincios și l'a lovit cu lămpașul — lampa.

O comisie va decide cine ste vinovatul.

Noi rugăm ca să fie cercetat cazul fără nici o patimă și răutate din nici o parte și să se aibă în vedere numai adevărul și dreptatea.

Cel vinovat să fie exemplar pedepsit fiindcă este vorba de demnitatea unui d. ofițer și de demnitatea tot atât de importantă a unui funcționar în serviciu.

Vom reveni!

În Turcia s'a introdus în mod oficial alfabetul cu litere latine. Suntem curioși când le va veni mîntea și popoarelor slave și jidanilor să înlocuiască cu aceste litere pe cele cirile și ebraice. Germanii deja de multă vreme folosesc și literele latine.

Cea mai mare și mai îngrozitoare catastrofa a C. F. R. s'a întâmplat Vineri în 26 Oct. în gara Recea lângă Slatina între Craiova și Pitești. S'a ciocnit Simplonul internațional Orient Express cu acceleratul de Sibiu-București. Sunt peste 30 de morți și peste 50 de răniți!

Vinovați sunt impiegatul de mișcare și acarul cu a căror nume păcătoș nu ne murdărim ziarul. Să spue On. cetitori ce pedeapsă merită acei ticăloși, cari din neglijența — prin greșala — lor au cauzat C. F. R. atâtea pagube, neamului țării și instituției C. F. R. atâtea rușine și nenumăratele familii atâtea dureri!!! Noi credem că pe lume nu este pedeapsă atât de grea cu care să li se răsplătească păcatele!

Între zecile de morți se află și un inginer italian della Rocca, director al unei întreprinderi industriale din țară. Tatăl acestui nenorocit a venit nu de mult să-și vază pe fiul său și într'o zi când călătoreau cu automobilul, pe care îl conducea inginerul, fiul lui, se răstoarnă automobilul și generalul rămâne mort pe loc. Acum inginerul se ducea cu soția și fetița în Italia, dar se clocește trenul și toți trei sunt omorâți. Se poate închipi ceva mai dureros, mai înflorător decât această persecuție de soartă??!

În ce privește mersul trenurilor pentru viitor s'au luat drastice măsuri. Și în adevăr se și poate aștepta o ameliorare și cel puțin împușinarea accidentelor, dacă nu dispariția lor totală, fiindcă cea mai mare parte dintre funcționarii și peste tot angajații C. F. R. sunt oameni serioși și își fac cinstit și conștiincios datoria.

Dl Stefan Mateescu directorul uzinelor electrice Arad—Podgoria) a fost decorat cu „Meritul Comercial și Industrial” cl. I.

Felicităm pe dl. dir. St. Mateescu pentru decorația primită și bine meritată și dorim să o poarte la mulți, mulți ani în deplină fericire.

În sala de expoziție a Palatului Cultural se pot vedea tablourile expuse de d-șoara Anizie Grozda, artista premiata de Institutul „Ecole Naționale superieure de Beaux-Arts” din Paris.

Rareori a fost sala de expoziție împodobită cu astfel de tablouri, cece face cu atât mai mare fală orașului și județului nostru.

Nu credem să se găsească un singur român care să nu viziteze această admirabilă expoziție din 4—13 Nov.

Ne face multă bucurie avansarea dlui Eugen Jac la șef de serviciu și a dlui Bozgan Gheorghe ca subșef de serviciu la Uzinele Comunale a orașului Arad. Totasemenea numirea dlui inginer Mihail Tripa de subdirector al acelor uzine.

Avem cu această ocaziune o rugare către domniile de mai sus, actualii conducători ai Uzinelor Comunale să binevoiască să facă tot ce le stă în putință, pentru ca să avem mijloace de circulație bună și cinstită; aceasta este dorința și rugarea tuturor locuitorilor din oraș, afară de cei cari poate au venite nepermise—șperțuri—pe urma circulației de azi cu tramvaiul murdar, infect, care nouă ne face atâtea năcaz iar orașului atâtea pagubă și rușine!

Cine are interes să se menție ca mijloc de circulație această pacoste cu bucluc?

Să-l fie rușine că ne face orașul de răs!

În 1 Noiembrie s'a serbat căsătoria dl. D. Siladi student cu simpatica D-șoară Ana Bogăngianu.
Le dorim sincer toate fericirile.

Poșta redacției.

Dlul N. Grozda în M.

Despre vizita canonică a P. S. Sale în Jugoslavia și despre congresul d-lor preoți misionari ținut în Arad vom scrie în No. viitor.

**PRIMĂRIA
comunei Pâncota**

PUBLICAȚIUNE

Primăria com. Pâncota ține licitație publică în ziua de 31 Dec. 1928, și anume:

I.
La ora 8 pt. vinderea 1 taur selecționat.

II.
La ora 8 jum. petru cumpărarea 1 taur și 2 veri de reproducție.

III.
La ora 9 pentru repararea trăsurilor, căruțel, recvizitelor de pompierit în anul 1928.

IV.
La ora 9 și jum. pentru asigurarea arăndei de cărașit pe anul 1929.

V.
La ora 10 pentru furnizarea pomilor, arborilor, necesari ptr. plantațiuni pe străzi în 1929.

VI.
La ora 10 și jum. ptr. furnizarea scândurilor, ferului, cuielor și lucrărilor necesare, în legătură cu repararea gardurilor comunale în anul 1928.

VII.
La ora 11 ptr. asigurarea lucrărilor referitoare la repararea și vopsirea edificiilor com. pe anul 1929 conf. devizelor pregătite.

VIII.
La ora 11 și jum. ptr. furnizarea nășipului, petrișului, tuburilor de ciment, cimentului, varului necesar comunei ptr. repararea edificiilor, drumurilor, podurilor, fântânilor în anul 1929.

IX.
La ora 12 ptr. furnizarea hârtiei, imprimatelor și recvizitelor de scris, necesare primăriei pe anul 1929, mai departe ptr. compactarea registrelor, cărților de Legi și Monitoarelor.

X.
La ora 14 ptr. furnizarea mobilierului necesar drimăriei în anul 1929 și anume: mese, scaune, postavuri pe mese, șterguri, lampe, becuri, diferite alte obiecte mărunte.

XI.
La ora 14 și jum. ptr. confecționarea uniformelor, încălțămintelor și echipamentului necesar guarzilor și servitorilor comunali pe anul 1929.

XII.
La ora 15 ptr. arendarea pământelor comunale cca. 55 jug. cad. din duleul Bodroghi pe anul 1929/30.

XIII.
La ora 17 pentru transportarea lemnelor de foc din pădurea comună Arăneag cca. 350 ster. pe seama primăriei, școalelor, locuințelor notariale, funcționarilor pe anul 1929.

XIV.
La ora 15 și jum. ptr. asigurarea lucrărilor de câmp necesare în anul 1929 la cultivarea pământ-

telor comunale designate pentru întreținerea vitelor de reproducție.

XV.
La ora 16 ptr. asigurarea lucrărilor și furnizărilor în legătură cu facerea una fântână arteziană și facerea una fântână cu pompă pe piața comună.

XVI.
La ora 16 și jum. ptr. asigurarea transportării gunoiiului dela reproducători pe pământele comunale în anul 1929.

XVII.
La ora 17 pentru asigerarea lucrărilor și furnizărilor necesare la facerea unui local pentru cântar de vite, nutreț și bucate.

XVIII.
La ora 17 și jum. ptr. asigurarea lucrărilor și furnizărilor necesare la construirea 2 latrine publice pe terenul piațului.

XIX.
La ora 18 ptr. asigurarea lucrărilor în legătură cu desfundarea șanțurilor și curățirea spinilor sârbești și buruenilor.

Pâncota, la 29 Oct. 1928.

Primăria.

No. 2510 | 1928.

**PRIMĂRIA
comunei Pâncota**

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Pâncota ține licitație publică în ziua de 30 Noembrie 1928 ora 10 pentru furnizarea pietrei, nășip, var, scânduri, țiglă și ferăriile necesare și transportarea lemnelor de construcție mai departe asigurarea lucrărilor necesare la construirea unei case în pădurea comunei din Arăneag pentru locuință pădurarului.

Licitatia se va ține la primărie în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 72 și următorii din Legea Contabilității publice.
Pâncota, la 23 Oct. 1928.

Primăria.

No. 896 | 1928.

**PRIMĂRIA
comunei Gurba**

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Gurba publică licitație publică pe ziua de 10 Noembrie 1928 orele 9 a. m. în localul Primăriei pentru darea în arendă alor 5 jugh. pământ de fânețe din lotul zootehnic ce trec peste 10 jugh. de signat de serviciul județean pentru comuna Gurba pe anul agricol 1928—29.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din Legea Contabilității publice.
Licitatiunea va fi verbală.
Gurba, la 23 Oct. 1928

Prim.

Primăria Municipiului Arad.
Serviciul Administrativ.

No. 12828—928.

ORDONANȚĂ.

Noi, Președintele Comisiunii Interimare al Municipiului Arad, având în vedere ordonanța Nr. de sus dată la 8 Octomvrie a. c.

Disponem:

1. Articolul 3 al acestei ordonanțe se întregeste cu următoarele:

În aceste străzi tăiatul lemnelor este liber numai în curțile caselor, iar locatarii, cari nu posed astfel de curți și vor aduce lemnele tăiate gata depărtându-le imediat fără de a avea dreptul de a depozita pe trottoare.

2. Art. 6. se întregeste cu următoarele: Agenții competenți de a constata abaterile dele aceasta ordonanță vor putea aplica pe dată o pedeapsă până la 1000 (Unamie) Lei.

Despre ce avizăm: Judecătoria Mixtă, Prefectura Poliției, dr. Ludovic Varjassy, Nicolae Păușești, Iosif Vulpe, Alois Steigerwald, Alexandru Doman, Nicolae Mihulin, membrii ai Comisiunii Interimare com. Medic Veterinar: dr. David Popovici, Ignatie Erdős, Midici: dr. Vasile Cucu, dr. Sever Pășcuțiu, dr. Aurel Popovici, dr. Lust Francisc, dr. Stauber Andrei, dr. Teodor Pop, dr. Ioan Pleșa, Ioan Mureșan inginer primar, Filip Augustin inginer, Barnaba Vass inginer. Monitorul Oficial al Municipiului, Serviciul financiar, (pentru tobașul) și un exemplar se va afișa.

Arad, la 3 Noemvrie 1928.

Președintele

Comisiunii Interimare:

(ss) Mihulin

p. Secretar com. Pentru conform.
(ss) Dârlea Pocioianu

**PRIMĂRIA
Municipiului Arad.**

Serviciul Administrativ.

No. 12828—928.

Ordonanță.

Noi președintele comisiunii interimare a municipiului Arad.

având în vedere, că tăiatul și așezarea lemnelor de foc pe străzile orașului formează un inconvenient prin care se produce abateri dela buna ordine, se conturbă liniștea publică și se face contravenție și la curățenia publică.

În baza dreptului stabilit noaună în art. 62 și 63. al legii pentru unificarea administrativă și văzând și dispozițiunile cuprinse în art. 272 al acestei legi.

DISPUNEM:

Art. 1. Lemnele de foc pentru folosință proprie pot fi așezate pentru tăiat pe porțiunea de stradă ori alt teritoriu al domeniului public dinaintea caselor

numai în cazul dacă casa în care domiciliază proprietarul de lemne, nu posedă curte potrivită pentru așezarea lemnelor.

Art. 2. Nu pot fi așezate pe străzi ori teritorii ai domeniilor public sub nici un cuvânt lemne de foc, cari vor forma obiectul unui comerț.

Art. 3. Nu se pot așeza lemne de foc pe străzile; Românilui, Meșianu, Eminescu Brațianu Berthelot, și Colonel Pirici.

Art. 4. Tăiatul lemnelor se poate face numai în timpul dela ora 7—18.

Art. 5. Lemnele de foc pot fi ținute pe stradă cel mult 48 ore pe care timp se va plăti municipiului taxa cuvenită pentru ocuparea terenurilor publice, ținerea acelor mai mult timp acolo are urmare că în 3 zile următoare celor de sus, taxele vor fi plătite inzecit, iar și după acest termen taxele vor fi scotite de 30 ori taxele originale.

Art. 6. Lemnele de foc vor putea fi plasate în o depărtare de 50. cm. dela arborii plantați pe stradă.

Contravenienții acestei ordonanțe vor fi amendați conform Art. 271 al legii pentru unificarea administrativă cu o amendă până la 5000 lei, iar în caz de recidivă cu o închisoare polițenească până la 25 zile.

Prefectura Poliției ca poliție comună este încredințată cu executarea prezentei, iar constatările de abateri se vor face de primar, membrii comisiunii interimare comunale, medicii, arhitectii comunei și șefii poliției.

Contra prezentei se poate face întâmpinarea la Ministerul de Interne termin de 10 zile, dar întâmpinarea nu suspendă executarea. Ordonanța prezentă, se va afișa la ușa comună se va publica în Monitorul Municipiului în gazetele Tribuna Noaună, Voiața Poporului Erdélyi Hirlap, apoi va fi publicată de tobarul comunei prin strigări.

Despre ce se avizează: Judecătoria Mixtă, Prefectura poliției, dr. Ludovic Varjassy, Nicolae Păușești, Iosif Vulpe, Alois Steigerwald, Alexandru Doman, Nicolae Mihulin, membrii ai comisiunii interimare com. Medic Veterinar: dr. David Popovici, Ignatie Erdős, Medici: dr. Vasile Cucu, dr. Sever Pășcuțiu, dr. Aurel Popoviciu, dr. Lust Francisc, dr. Stauber Andrei, dr. Teodor Pop, dr. Ioan Pleșa, Ioan Mureșan, inginer primar, Filip Augustin inginer, Barnaba Vass inginer. Monitorul Oficial al Municipiului, Serviciul financiar, (pentru tobașul) și un exemplar se va afișa.

Arad, la 8 Octomvrie 1928.

Președintele

Comisiunii Interimare:

(ss) Mihulin.

Secretar com: Pentru conform:
(ss) St. Olariu Pocioianu

Nicăiri nu se poate cumpăra marfă de textile, bumbac, misir și mărunțișuri mai efin și calitate mai bună decât la

MATEI GOGOLAK
Șiria